

Merkezi Hollanda'da bulunan şirketin Türkiye şubesinin, ana merkeze yapacağı temettü dağıtımınının tevkifata tabi olup olmadığı.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-125[30-2018/354]-1190494
Tarih	17.10.2022

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 62030549-125[30-2018/354]-1190494

17.10.2022

Konu : Merkezi Hollanda'da bulunan şirketin Türkiye şubesinin, ana merkeze yapacağı temettü dağıtımınının tevkifata tabi olup olmadığı.

İlgi

:

İlgide kayıtlı özelge talep formunun incelenmesi neticesinde,

- ... vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunuz, su üzerinde ağır taşımacılık ve römorkör hizmetlerinin verilmesi, yüzer yapıların işletilmesi ve tamamlayıcı denizcilik hizmetleri ile bu hizmetlere ve faaliyetlere ilişkin anlaşmaların düzenlenmesine aracılık etmek işleriyle iştigal ettiğiniz,

- 10/10/2016 tarihinde Türkiye ve Rusya arasında imzalanmış olan Türk Akım Gaz Boru Hattı Projesine ilişkin Anlaşma çerçevesinde, işveren ana yüklenici İstanbul Merkezi Şubesi ile yüklenici olarak aranızda açık deniz boru sistemleri ve ilgili tesislerin kıyı bölümlerinin planlanması, tasarlanması ve inşasıyla ilgili olarak 06.12.2017 tarihinde proje sözleşmesinin imzalandığı ve Hollanda mukimi ... tarafından açık deniz boru hattının kıyıya vardığı yerde Türk Akımı Projesinin kara kısmını icra etmek üzere görevlendirildiğiniz,

belirtilerek yüklenicisi olduğunuz söz konusu iş kapsamında Şubeniz tarafından ana merkezimize aktarılacak temettü dağıtımlarında vergi kesintisi yapıp yapılmayacağı hususunda bilgi talep edildiği anlaşılmakta olup, konu hakkında Başkanlığımız görüşü aşağıda açıklanmıştır.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, Kanunun 1 inci maddesinde sayılı kurumlardan kanuni ve iş merkezlerinin her ikisi de Türkiye'de bulunmayanların, sadece Türkiye'de elde ettikleri kazançları üzerinden vergilendirileceği hükme bağlanmış, maddenin üçüncü fıkrasında dar mükellefiyette kurum kazancının hangi gelir unsurlarından oluştuğu sayılmıştır.

Kanuni ve iş merkezlerinin her ikisi de Türkiye'de bulunmayan mükellefler yalnızca Türkiye'de elde ettikleri kazançları üzerinden vergilendirilecek olup, dar mükellef kurumların Türkiye'de Vergi Usul Kanunu hükümlerine uygun işyeri veya daimi temsilci bulundurmaları ve kazancın bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden elde edilmesi halinde, elde edilen ticari kazançların dar mükellefiyet esasında Türkiye'de vergilendirilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, aynı Kanunun 30 uncu maddesinde, dar mükellefiyete tabi kurumların maddede sayılan kazanç ve iratları üzerinden, bu kazanç ve iratları avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettirenler tarafından kurumlar vergisi kesintisi yapılacağı hükme bağlanmış olup, aynı maddenin altıncı fıkrasında ise yıllık veya özel beyanname veren dar mükellef kurumların, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancından, hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan kısımdan ana merkeze aktardıkları tutar üzerinden kurumlar vergisi kesintisi yapılacağı hükme bağlanmıştır. Söz konusu kesinti oranının belirlendiği 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, 21/12/2021 tarihine kadar (bu tarih dahil) ana merkeze aktardıkları tutarlar üzerinden %15, bu tarihten itibaren yapılan aktarımlarda ise 4936 sayılı Cumhurbaşkanı Kararına istinaden %10 oranında vergi kesintisi yapılması gerekmektedir.

TÜRKAKIM DOĞAL GAZ BORU HATTI PROJESİNE İLİŞKİN ANLAŞMA YÖNÜNDEN:

10 Ekim 2016 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti arasında imzalanan TürkAkım Doğal Gaz Boru Hattı Projesine İlişkin Anlaşma'nın tanımlara ilişkin Madde 1'inde "deniz bölümü şirketi" ve "kara bölümü 2 şirketi" tanımlamaları yapılmış olup söz konusu tanımlar aşağıda yer almaktadır.

"Deniz bölümü şirketi" deniz bölümünün tasarımı, inşası, işletimi ve sahipliği amacıyla, işbu Anlaşmanın Madde 4 paragraf 1'inde belirtilen Rus katılımcısı tarafından kuruluş aşamasında belirlenen yerde tescil edilen ... ve/veya iştiraki(leri) tarafından kurulmuş veya kurulacak olan tüzel kişiliği ifade eder.

"Kara bölümü 2 şirketi" kara bölümü 2'nin tasarımı, inşası, işletimi ve sahipliği amacıyla kurulacak, işbu Anlaşmanın Madde 4 paragraf 5'ine istinaden atanan kuruluş aşamasında katılımcılar arasında mutabakata varılarak belirlenen yerde tescil edilecek tüzel kişiliği ifade eder.

Söz konusu Anlaşmada, yukarıda tanımları verilen şirketlerin yüklenicileri statüsünde olan dar mükellef kurumların ana merkezlerine yapacakları kar transferlerine yönelik herhangi bir vergisel muafiyet hükmü bulunmamaktadır.

Öte yandan, 06.12.2017 tarihinde ... İstanbul Merkez Şubesi ile aranızda imzalanan ... Tadilat 1 No'lu Sözleşme'den, ...nin; Rusya Federasyonu'ndan Türkiye Cumhuriyeti'ne doğal gaz tedariki sağlamak için Karadeniz üzerinden bir gaz boru hattı sistemi inşa ettiği, söz konusu ana yüklenicinin, Türk Akımı Açık Deniz Boru Hattı Projesi için Türkiye'deki kıyı geçişi çalışmalarını, Şubenize verdiği anlaşılmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, Türk Akımı Açık Deniz Boru Hattı Projesi için Türkiye'deki kıyı geçişi çalışmalarını icra edecek olan Şubeniz tarafından Hollanda mukimi ana merkezine yapılacak olan temettü dağıtımının, yukarıda belirtilen Anlaşmada tanımları verilen şirketlerin yüklenicileri statüsünde olan dar mükellef kurumların ana merkezlerine yapacakları kar transferlerine yönelik herhangi bir vergisel muafiyet hükmü bulunmadığından kurumlar vergisinden istisna tutulması mümkün bulunmamaktadır.

ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMASI YÖNÜNDEN:

"Türkiye Cumhuriyeti ile Hollanda Krallığı Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması" 01/01/1989 tarihinden itibaren uygulanmakta olup, söz konusu Anlaşmanın "işyeri" başlıklı 5 inci maddesinin 1'inci fıkrasında "işyeri" teriminin genel bir tanımı yapılmış 2 nci fıkrasında ise iş yerine örnek yerler ismen sayılmıştır. Ancak iş yeri terimi bu örneklerle de sınırlı değildir. Anılan fıkradan görüleceği üzere Türkiye'de açılacak bir şube Türkiye'de bir işyerini oluşturacaktır.

Diğer taraftan, anılan Anlaşma'nın "Ticari Kazançlar" başlıklı 7 nci maddesinin 1 inci fıkrasına göre, Türkiye'de bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunulması halinde bu işyerine atfedilebilen kazançlar ile sınırlı olmak üzere Türkiye'nin kendi iç mevzuatı kapsamında vergi alma hakkı bulunmaktadır.

Aynı zamanda, Anlaşma'nın "Temettüleri" başlıklı 10 uncu maddesinde,

"1. Devletlerden birinin mukimi olan şirket tarafından diğer Devletin bir mukimine ödenen temettüler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, söz konusu temettüler, temettü ödeyen şirketin mukim olduğu Devlette, o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki oranları aşmayacaktır:

a) Temettü elde eden, temettü ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az %25'ini elinde tutan bir şirket ise (ortaklıklar hariç), gayri safi temettü tutarının yüzde 15'i;

b) Tüm diğer durumlarda, gayri safi temettü tutarının yüzde 20'si.

Bu fıkra hükümleri, bünyesinden temettü ayrılan şirket kazancının vergilenmesine etki etmeyecektir.

...

5. Devletlerden birinin bir şirketinin, diğer Devlette bulunan bir işyerinde icra ettiği ticari faaliyetten elde ettiği kazanç, 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden de işyerinin bulunduğu Devlette vergilendirilebilir; **ancak bu şekilde alınacak vergi, bu Maddenin 2 nci fıkrasının a) bendinde öngörülen oranın yüzde 50'sini aşmayacaktır.**

... "

hükümlerine yer verilmiştir.

Buna göre, Hollanda mukimi ana merkeziniz tarafından, Türkiye'deki şubesi vasıtasıyla, Türk Akımı Açık Deniz Boru Hattı Projesi için Türkiye'deki kıyı geçişi çalışmalarından elde edilen kazançlar, Anlaşmanın 7 nci maddesi kapsamında ticari kazanç olarak Türkiye'de iç mevzuat hükümlerimiz çerçevesinde vergilendirilmesi ve bu vergilendirmeden sonra ana merkezinize aktarılan tutar üzerinden Anlaşma'nın 10 uncu maddesinin 5 inci fıkrasına göre %7,5 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026